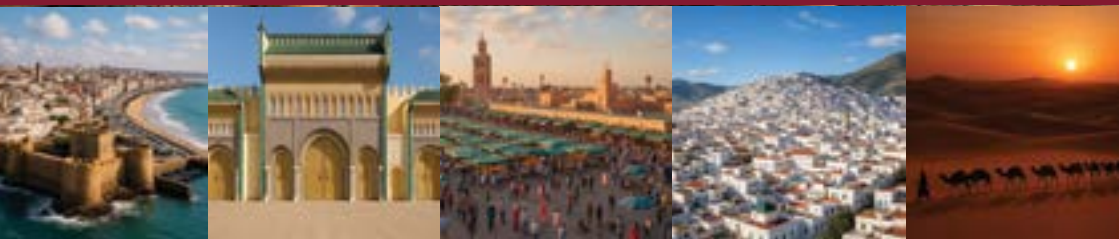

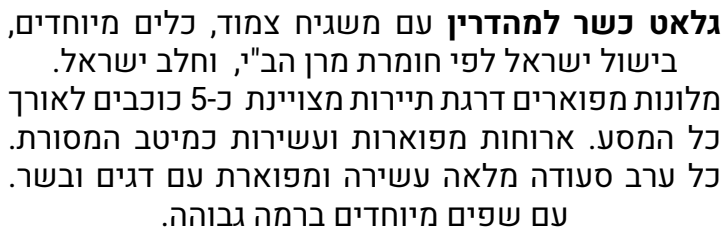
מסע שרשים למרוקו הקסומה

גלאט כשר למהדרין מן המהדרין

כ"ג חשון – ה' כסלו התשפ"ז (15/11/26 – 03/11/26)
13 ימים 12 לילות כולל 2 שבתות

קזבלנקה. רבאט . סאלה. פאס. מקנס. וואזן. איפראן.
מידלת. טולאל. ארפוד. מרזוגה-סהרה. ריסאני. עמק
הטודרא. נהר הדדס. ווארזזאת. אגויים האטלס הגבוה.
מרקש. אסוירא-מוגדור. אזמור

לפרטים והרשמה

3/11/26 יום שלישי

תל אביב – לינה בקזבלנקה

המפגש יתקיים בנמל התעופה בן גוריון שער B32 בכניסה (עמדת הקבוצות) ביום שני בלילה שעה 02:15 בדיוק לפנות בוקר של יום שלישי. שם יחכה לכם המדריך מר פנחס אלקיים, ושם יהיה מפגש ההתכנסות של כל הקבוצה. לאחר ההתכנסות נעבור בידוק בטחוני ונתקדם לעמדת הצ'יקאין לקבל כרטיסי עליה למטוס. מותר לקחת מזוודה עד 23 ק"ג ותיק יד עד 8 ק"ג.

קזבלנקה

הטיסה תהיה עם חברת תעופה: אייר פורטוגל (TAP Air Portugal) טיסות הלון יום שלישי, 3 בנובמבר: טיסה מתל אביב לליסבון, פורטוגל שעת המראה: 05:30. שעת נחיתה בפורטוגל: 09:40 (זמן טיסה 6:10 שעות הפרש שעתיים מישראל, השעה בישראל אז היא 11:40 בבוקר). המתנה בליסבון: 3 שעות ו-50 דקות. טיסת המשך לקזבלנקה: מליסבון לעיר קזבלנקה שעת המראה: 13:30 **שעת נחיתה בקזבלנקה: 16:00**. לאחר הנחיתה, קבלת פנים והתארגנות בחדרים במלון הפאר בקזבלנקה, העיר הגדולה במרוקו (כ-4 מיליון תושבים) ובעלת הנמל המלאכותי הגדול בעולם, ובה קהילה יהודית מפוארת ומרכזית. לאחר סיום ההכרות הראשוני נגיע למלון לתפילת ערבית וארוחת ערב חגיגית ולינה בקזבלנקה.

4/11/26 יום רביעי

קזבלנקה

לאחר תפילת שחרית וארוחת בוקר נצא לקזבלנקה (הבית הלבן)! העיר הגדולה והחיונית ביותר במרוקו מחזיקה בתוכה היסטוריה מרתקת, ומהווה עד היום את מרכז החיים היהודיים במדינה. היום נצא למסע בזמן בין בתי כנסת עתיקים, סיפורי קהילה מרגשים, ונטעם מהשפע, הריחות והצבעים של השווקים המקומיים. נמשיך אל **בית הכנסת "בית אל"** (Beth-El) – בית

הכנסת המרכזי והמפואר ביותר בעיר. מבנה מרשים ביופיו, וכולל חלונות ויטראז' צבעוניים, נברשות קריסטל ענקיות ועבודות גבס וציור מרוקאיות מסורתיות **ומשם נמשיך לחגיגת חושים בשוק באב מרקש (Bab Marrakech)** זהו המקום לפגוש את קזבלנקה האמיתית, היוםיומית והרוחשת. דוכני פירות אקזוטיים, נעלי באבוש עשויות עור, עבודות עץ, ותכשיטים. זהו הזמן המושלם לתרגל את אמנות המיקוח (ה"אסור" לקנות במחיר הראשון שמציעים!). נסיים **בטיילת קורניש (La Corniche)** באזור עין דיאב, ליהנות מהבריזה של האוקיינוס האטלנטי, ובמרוקו מול הקניון הגדול במרוקו.

יום חמישי 5/11/26

קזבלנקה – אזמור – מרקש

לאחר ארוחת בוקר ותפילת שחרית נצא מקזבלנקה לכיוון העיר אזמור, הנמצאת על גדות הנהר אום א-רביע Oum Er-Rbia שפירושו השם בערבית הוא "אם האביב". זהו הנהר השני באורכו במרוקו (כ-555 ק"מ), והוא נובע מהרי האטלס התיכון וזורם בעוצמה עד שהוא נשפך אל האוקיינוס האטלנטי – בדיוק בנקודה שבה שוכנת אזמור. הנוף הייחודי: באזור אזמור,

קזבלנקה

הנהר רחב מאוד ומספק לעיר תפאורה דרמטית. המים הכחולים-ירקרקים של הנהר, המוקפים בצמחייה שופעת ובמטעי קנים, יוצרים ניגודיות מדהימה עם הבתים הלבנים של העיר העתיקה הבנויים על הגבעה מעליו. אזמור נמצאת כ-75 ק"מ דרומית לקזבלנקה (וכמה דקות נסיעה מהעיר השכנה הגדולה אל-ג'דידה). למרות

קרבתה לערים המרכזיות, היא שמרה על אופי אותנטי. לאזמור היסטוריה יהודית עשירה מאוד. בעבר חיה כאן קהילה יהודית מפוארת (שרבים מחבריה היו ממגורשי ספרד ופורטוגל). המקום המפורסם ביותר בעיר עבור יהודים ומרוקאים בכלל הוא ציון המקובל הקדוש רבי אברהם מול הנס (בעל הנס) האגדה והמסורת: רבי אברהם היה, לפי המסורת, צדיק נסתר שחולל ניסים רבים. ייחודיות המקום היא שגם יהודים וגם מוסלמים מקומיים מכבדים את זכרו ומאמינים בסגולותיו (המוסלמים מכנים אותו "סידי איברהים").

קברו נמצא בתוך בית קברות יהודי עתיק השוכן ממש על גדת נהר האום א-רביע, ומדי שנה (בל"ג בעומר או בסביבתו) מתקיימת במקום הלילה אליה מגיעים מבקרים מכל העולם.

מאזמור נמשיך דרומה לכיון העיר המלכותית הקדומה האדומה והיפה העשירה והססגונית **מרקש**, כמה שירים נכתבו על העיר, וכמה גדולי עולם ענקי רוח צמחו בעיר הזו שהייתה **ממלכה של תורה** בעם ישראל עד שקראו לה ירושלים של מרוקו. בהגיענו למלון נתארגן ונצא לסיור היכרות עם העיר השוקקת והיפה נבקר בכיכר ג'מע אלפנה המפורסם ואם יתאפשר לפי הזמן נערוך סיבוב כירכרות בעיר העתיקה וחזרה למלון לארוחת ערב ולינה במרקש.

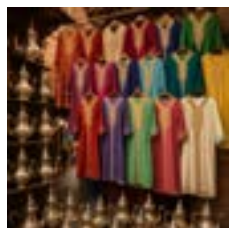

יום שישי 6/11/26

מרקש לעומק

לאחר תפילת שחרית וארוחת בוקר **נצא לבקר בעיר מרקש** ^{מרקש} (**Marrakesh**), המכונה "העיר האדומה" (בשל גוון החימר של חומותיה ובנייניה), היא ללא ספק הלב הפועם של התרבות, הצבעים והפולקלור המרוקאי. היא שוכנת למרגלות הרי האטלס הגבוהים ומציעה שילוב פנומנלי בין היסטוריה אימפריאלית, שווקים סוערים, ארמונות פאר ומורשת יהודית עמוקה ומרגשת. **שווקים:** השווקים של מרקש הם מבוך ענק, צבעוני וחوشي של סמטאות המסתעפות מצפון לכיכר המרכזית. השוק מחולק באופן מסורתי לפי גילדות מקצועיות. שוק הפירות היבשים, האגוזים והתמרים המתוקים. שוק מוצרי העור, שבו תמצאו תיקים, חגורות ואת נעלי ה"באבוש" המרוקאיות המסורתיות בכל צבעי הקשת. שוק הצבעים – אחת הנקודות הפוטוגניות ביותר, שבה תלויים חבלי צמר ענקיים שנצבעו זה עתה בצבעים טבעיים עזים (אינדיגו, כורכום, זעפרן). שוק התבלינים הריחני, המלא בפירמידות של ראס אל חנות, כמון, פפריקה, ושמני ארגן טהורים. (טיפ למיקוח: בשווקים של מרקש המיקוח הוא חלק מהתרבות והמשחק. המחיר הראשוני שיוצע לכם הוא לרוב גבוה פי כמה מהמחיר האמיתי – אל תהססו להתמקח בחיוך ובאדיבות!). **כיכר ג'מע אל-פנא**

(Jemaa el-Fnaa): הכיכר המרכזית שהוכרזה כאתר מורשת עולמי של אונסק"ו. בשעות היום היא שוק פתוח, אך לעת ערב היא הופכת לתיאטרון הרחוב הגדול בעולם: דוכני אוכל מעלים עשן, מגנינות חליל של מקסימי נחשים, מספרי סיפורים, אקרובטים ומוזיקאים בני שבט הגנאוה. **מסגד הכותובייה (Koutoubia)**: המינרט (צריח) המפורסם של המסגד מתנשא לגובה של כ-77 מטרים והוא סימן ההיכר הבולט ביותר של קו הרקיע של מרקש. **ארמון הבהייה (Bahia Palace)**: יצירת מופת של אדריכלות מרוקאית-איסלאמית מהמאה ה-19. הארמון מתאפיין בחצרות שיש ענקיות, תקרות עץ ארז מגולפות ועיטורי גבס וזליג' (פסיפס) מרהיבים ביופיים.

גני מז'ורל (Jardin Majorelle): גן בוטני קסום ושקט שנוצר על ידי האמן הצרפתי ז'אק מז'ורל ונרכש מאוחר יותר על ידי מעצב האופנה המפורסם איב סן לורן. הגן מפורסם בזכות שילוב הקטוסים הייחודיים ומבני הקובלט-כחול העז ("כחול מז'ורל"). הקהילה היהודית במרקש: פאר ועבר מפואר למרקש היסטוריה יהודית עשירה שהחלה עוד בתקופת ייסוד העיר במאה ה-11, וקיבלה תנופה אדירה עם הגעתם של מגורשי ספרד ופורטוגל. הקהילה הגיעה בשיאה לעשרות אלפי נפשות, והוציאה מתוכה גדולי תורה, מקובלים, סוחרים ויועצי מלכות.

השוק

כיום נותרה בעיר קהילה קטנה אך פעילה מאוד, המתחזקת היטב ומארחת מדי שנה רבבות תיירים וצליינים יהודים מכל העולם. נבקר בחנות התבלינים המפורסמת הרמב"ם עם עשבי מרפא מיוחדים. **נבקר ברובע ה"מלאח" (El Mellah)**: הרובע היהודי ההיסטורי, שהוקם במאה ה-16 בהוראת הסולטן כדי להגן על היהודים. הרחובות כאן צרים, והארכיטקטורה של הבתים שונה מזו של המוסלמים – לבתים במלאח יש חלונות ומרפסות עץ וברזל הפונים כלפי חוץ אל הרחוב (לעומת הבנייה המוסלמית המסורתית הפונה פנימה לחצר פנימית). כיום שמו הרשמי של הרובע הוא "חי אל-סלאם", אך המקומיים עדיין קוראים לו המלאח. **בבית הכנסת**

"צלאת אל-עזמה" (Slat al-Azama): בית הכנסת העתיק

כיכר ג'מע אלפנה - מרקש

והמפורסם ביותר בעיר, שנבנה במקור על ידי מגורשי ספרד (פירוש השם: "בית כנסת המגורשים"). הוא בנוי סביב חצר פנימית יפהפייה בצבעי כחול ולבן. כיום המקום משמש גם כסוג של מוזיאון קטן המציג תמונות, מסמכים וחפצים היסטוריים של חיי הקהילה, בית הספר "אליאנס" שהיה במקום, ותמונות של חכמי מרקש. בית הקברות היהודי הגדול ביותר במרוקו, הנמצא ממש בצמוד לחומות המלאח ויש לו חשיבות היסטורית עצומה. הוא מחולק לשלושה אזורים (גברים, נשים וילדים) ומתוחזק בצורה מרשימה. המבקרים עוברים בין אלפי מצבות סיד לבנות ואחידות המונחות על הקרקע. מרקש וסביבתה ידועות כמרכז של קברי צדיקים. בין הבולטים שבהם: רבי חנניה הכהן זיע"א ומשם למלוננו להכנות לשבת תפילת ערבית וסעודת שבת עשירה ומכובדת משולבת שירה ופיוט.

יום שבת קודש 7/11/26

יום שבת קודש במרקש

תפילת שחרית חגיגית בשירה ופיוט, וסעודות כיד המלך ומשולבות בשעורי תורה לגברים ולנשים- שעור מעצים מיוחד לנשים ע"י הרבנית חגית פינטו הי"ו.

מוצאי שבת

יציאה לאטקרציה המיוחדת: לחוויית הפולקלור הבידור המפורסם ביותר בעיר שמציג אותה לתיירים "chez ali" (שז עלי). במקור, ה"פנטזיה" (שנקראת במרוקו טבורידה - Tbourida) היא מופע ראווע מסורתי של פרשים, המדמה הסתערות מלחמה של לוחמים ברברים וערבים מהעבר. הטקס מבוסס על סנכרון

מושלם: קבוצת פרשים בלבוש מסורתי לבן ומפואר רוכבת בקו ישר ואחיד על סוסים ערביים אציליים. תוך כדי דהירה מטורפת, הם מניפים באוויר רובי בארוד עתיקים (מוֹ' סקטים), ובשיא המהירות, ברגע אחד מדויק, כולם יורים יחד אל השמיים. הרעם של היריות המתוזמנות והאבק שעולה מהקרקה יוצרים מחזה עוצר נשימה.

פנטזיה עלי

כדי להנגיש את המסורת הזו ואת הפולקלור המרוקאי העשיר למבקרים בעיר, הוקם לפני עשרות שנים מתחם Chez Ali, שנמצא באזור האוליבז' (מטעי הזיתים) בפאתי מרקש. זהו אחד ממופעי הערב הפופולריים והוותיקים ביותר במדינה. ומשם ניסע למלוננו במרקש ללינה.

יום ראשון 8/11/26

מרקש - אסווירה (מוגאדור) לינה במרקש

לאחר תפילת שחרית וארוחת בוקר, נבקר היום בעיר הנמל הציורית אסווירה מוגדור: עיר החוף האטלנטית היפה, בדרך נבקר במפעל לייצור שמן הארגן המפורסם ונראה עץ ארגן עתיק בן למעלה מ-500 שנה, נגיע לעיר

עצי הארגן בדרך לעיר אסווירה

הנמל הידועה בבתי המסוידים לבן וכחול ובתעשיית עץ הטויה (ערער). ברחוב הציירים והאומנים, בנמל הדייגים, נבקר במצודה לחוף האוקיינוס, והתותחים שעל גביה לכל אורכה. גולת הכותרת של הביקור בעיר זה המלאח היהודי העתיק. ותפילה בקבר הצדיק המ־לומד בניסים רבי חיים פינטו זיע"א, וביקור בביתו של הרב ובבית הכנסת העתיק. ומשם חזרה למלון במר־קש לארוחת ערב ולינה.

יום שני 9/11/26

עמק האוריקה – אגויים - ווארזאזת

לאחר תפילת שחרית וארוחת בוקר נעזוב את מרקש היפה וניסע **לאוריקה (Ourika)** שהיא **עמק קסום וירוק (Val d'Ourika)**, השוכן

למרגלות הרי האטלס הגבוהים, במרחק של כ-45 דקות עד שעה נסיעה בלבד ממרקש. בשל הקרבה שלה לעיר האדומה, אוריקה מהווה את מפלט הטבע הפופולרי ביותר עבור מקומיים ותיירים כאחד. זהו עולם שונה לחלוטין ממרקש – מקום של מים זורמים, אוויר הרים צלול, צמחייה שופעת, תרבות ברברית אותנטית ומורשת יהודית היסטורית. העמק קרוי על שם נהר אוריקה הזורם לאורכו, הניזון מהפשרת השלגים של פסגות האטלס. אחד מסימני ההיכר המשעשעים והכיפיים ביותר של העמק הוא מפלי **סטי פאטמה** עמק האוריקה מאוכלס ברובו על ידי **ברברים (אמאזיגים)** – תושבי המקוריים של מרוקו. לאורך מצוקי העמק בנויים כפרים ציוריים מחימר אדום ואבן שנראים כאילו נלקחו מתקופה אחרת. בסיוור בעמק נהוג לבקר בבית ברברי מסורתי, שם ניתן ללמוד על אורח החיים הפשוט, לראות כיצד טוחנים תבלינים, ולראות את הלחם "תפראוט" חם שנאפה בתנור חימר, כשהוא טבול בשמן ארגן ובש לצד תה נענע מסורתי.

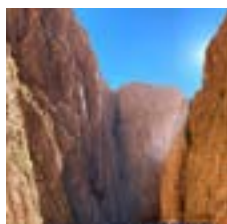
גולת הכותרת של המסע הינם ההשטחות על קברו של הצדיק המלובן רבי שלמה בלחנס זצ"ל. רבי שלמה בלחנס זצ"ל היה, על פי המסורת, שד"ר (שליח דרבנן) שהגיע מארץ ישראל (יש האומרים מצפת) במאה ה-18 כדי לאסוף תרומות עבור עניי ירושלים. כשהגיע לעמק אוריקה, נפטר ונקבר שם. המקומיים (יהודים ומוסלמים כאחד) מספרים על ניסים גלויים שהתרחשו סביב קברו. משם נמשיך במעלות הרי האטלס הגבוה דרך מעבר ההרים המפורסם "טיזין טיצ'קה" הגעה לכפר אגויים אל מקום קבורת הצדיק הקדוש המלומד בניסים רבי דוד ומשה זצ"ל שהוא אחד הצדיקים הנערצים, המפורסמים והאהובים ביותר על יהדות מרוקו. הציון שלו, השוכן

בלב הרי האטלס הגבוהים, מהווה מוקד עלייה לרגל ושם רואים ניסים גלויים וישועות גדולות. הקבר שוכן בכפר קטן ומבודד בהרי האטלס הגבוהים, באזור הנקרא תאזרוואלת (סמוך לעיירה והצומת המרכזי אגויים – Agouim), משם נרד דרומה לעיר ווארזאזאת (Ouarzazate), המכונה "שער המדבר", היא אחת הערים המרתקות והייחודיות ביותר במדינה. היא שוכנת בדרום-מזרח מרוקו, בגובה של כ-1,150 מטרים מעל פני הים, בנקודת המפגש שבין הרי האטלס הגבוהים לבין מרחבי השממה העצומים של מדבר סהרה. ווארזאזאת מהווה תחנת חובה לכל מי שנוסע ממרקש לכיוון דיונות החול של מרזוגה, והיא מציעה שילוב יוצא דופן של נופי בראשית, קסבות עתיקות מחימר. בכניסה לעיר שם נמצא קברו של הקדוש המלומד בניסים רבי אברהם וואזנה זצ"ל ומשם למלון לארוחת ערב ולינה בווארזאזאת.

יום שלישי 10/11/26

ווארזאזאת – טודרא – ריסאני - ארפוד

קניון הטודרה

לאחר תפילת שחרית וארוחת בוקר, נסיעה עמק הטודרא, עמק הטודרא (Todra Valley), ובמיוחד קניון הטודרא (Todra Gorge) המפורסם שבקצהו, הוא אחד מפלאי הטבע המרשימים והדרמטיים ביותר במרוקו. העמק שוכן בצדו המזרחי של הרי האטלס הגבוהים, בסמוך לעיר טנח'יר (Tinghir), ומהווה נקודת עצירה מרכזית

במסלול שבין ווארזאזאת לדיונות המדבר של מרזוגה. קניון הטודרא: גולת הכותרת של העמק היא קניון הטודרא – שבר גאולוגי צר ועמוק שהשתנה לאורך מיליוני שנים על ידי זרימת נהרות הטודרא

צינן רבי מסעוד אביחצירא
זיע"א בריסאני

והדאדס. המחזה הדרמטי: בנקודה הצרה ביותר של הקניון, המרחק בין קירות הסלע הוא כ-10 מטרים בלבד, בעוד שקירות האבן החלקה והאנכית מתנשאים לגובה מטורף של כ-300 מטרים! המעבר בקניון יוצר תחושה של הליכה בתוך מסדרון טבעי ענק ומוצל, כאשר בתחתיתו

זורם פלג מים צלול וקריר. לפני שהקניון הופך לצר, משתרע לאורך קילומטרים עמק הטודרא - נווה מדבר ירוק ושופע (Palmeraie) המנוגד בצורה מדהימה להרים הצהובים-אדומים מסביב. העמק מלא באלפי עצי תמר, מטעי זיתים, שדות אספסת וגידולי ירקות, המושקים במערכות תעלות מים מסורתיות. לאורך העמק בנויים כפרים ברבריים עתיקים וקצירי חימר (קסבות) שנראים כמשתלבים בנוף ההררי. הליכה רגלית קצרה בתוך מטעי התמרים ובסמוך לנהר היא אחת החוויות המרגיעות והיפות באזור. נמשיך בנסיעתנו למחוז תפילאלת השופע כמיליון דקלים. סיור בעיר ריסאני והשתטחות על קברי צדיקי משפחת אבוחצירא: רבי מסעוד זצ"ל (בנו של אביר יעקב ואביו של הבבא סאלי) ורבנו דוד אבוחצירא זיע"א. ומשם נגיע למלון הפאר בארפוד לארוחת ערב ולינה.

יום רביעי 11/6/26

ארפוד - מרזוגה (סהרה) - טולאל - איפראן - לינה בפאס

נשכים לפנות בוקר החוויה של הגעה למרזוגה (Merzouga) והציאה אל דיונות החול האינסופיות בלב מדבר סהרה היא ללא ספק שיא השיאים של כל טיול במרוקו. מדובר במסע שיוצא מגבולות המוכר ומעניק תחושה של כניסה אל תוך סיפור מהאגדות של "אלף לילה ולילה". יחכו לנו ליד המלון ג'יפי 4x4 חזקים. הנהגים המקומיים, שהמדבר הוא הבית שלהם, מכירים כל עיקול בחול. הנסיעה הופכת מהר מאוד לחצי-רכיבת אקסטרים. הג'יפים מטפסים על דיונות חול עצומות ויורדים מהן בזוויות חדות, תוך כדי שהם מרימים ענני חול אדמדם. דרך החלונות נפתח לפתע קו האופק: ים של חולות בצבעי זהב, כתום ואדום, ללא שום זכר לציוויליזציה. המוזיקה הברברית שמתנגנת ברקע בג'יפ מכניסה אתכם בדיוק לקצב של המדבר.

מסע על גמלים בדיונות
מרזוגה - סהרה בזריחת
החמה

הג'יפים מביאים אתכם אל נקודת המפגש עם המדריכים הברברים ושיירת הגמלים הממתינה לכם. כל מטייל מקבל גמל, ולאחר שלומדים את הטכניקה המשעשעת של הקימה מהקרקע והשיירה יוצאת לדרך. לפתע, הרעש של מנועי הג'יפים נעלם לחלוטין. נשאר רק צליל פסיעותיהם הרכות של הגמלים על החול הרך. השיירה נעה באיטיות

בין דיונות הענק. מגיעים אל פסגת דיונה, עטופים בצעיפים ובגדים חמים, ומביטים מזרחה לכיוון גבול אלג'יריה. השמיים מתחילים להשתנות משחור לכחול עמוק, ואז לסגול, ורוד וצהוב. ברגע שהשמש מבצבצת, המדבר משנה את פניו בשניות: קווי המתאר של הדיונות הופכים לחדים כמו סכין, וחצי מהדיונה נצבע בכתום בוהק בעוד החצי השני נשאר בצל כהה. השקט הוא מוחלט, ועוצמת הטבע בראשיתו ממלאת את הלב באנרגיה שקשה להסביר במילים ובקיצור "מה רבו מעשיך ה'" ומשם נחזור למלון לתפילת וארוחת בוקר.

משם נמשיך צפונה נעבור בדרכנו לעיירה טולאל ונתפלל בקברו של המלוב"ן רבי יצחק אביחצירא הבן הצעיר של אביר יעקב זיע"א שההלולה שלו י"ד שבט בעל סגולת הערק המפורסמת. ומשם נמשיך דרך העיר מידלת ונעבור את יעק הקופים ומשם נגיע לעיר הציורית האירופאית והיפה איפראן, נצטלם ליד האריה השואג החצוב בסלע ונמשיל עד הגיענו למלון בעיר פאס לארוחת ערב ולינה.

יום חמישי 12/11/26

פאס – וואזן – מקנס – פאס

לאחר תפילת שחרית וארוחת בוקר נצא לסיור בעיר פאס **פאס (/ Fez Fès)** היא בירתה הדתית, התרבותית והרוחנית של מרוקו, ואחת הערים העתיקות והמרתקות ביותר בעולם כולו. היא נוסדה במאה ה-8 והיא העתיקה מבין ארבע "הערים האימפריאליות" של מרוקו (לצד מרקש, מקנס ורבאט).

הביקור בפאס הוא כניסה למכונת זמן אמיתית. לב העיר הוא ה"מדינה" שלה – המרכז העירוני העתיק הגדול ביותר בעולם שעדיין פעיל, ומדרחוב נטול המכוניות הגדול בתבל.

העיר העתיקה של פאס היא מבוך בלתי נתפס של כ-9,400 סמטאות צרות ומפותלות, שבהן אסורה **הכניסה לרכב. שערי ארמון המלך (Dar al-Makhzen):** הארמון עצמו סגור לקהל, אך המבקרים מגיעים כדי

ארמון המלך בעל שבעת השערים בעיר פאס

להצטלם מול שבעת שערי הארד המוזהבים והמלכותיים שלו.

פאס מחזיקה באחד הפרקים המפוארים והחשובים ביותר בהיסטוריה היהודית. היא הייתה מרכז רוחני עולמי, שבה נולדו, חיו ויצרו גדולי עולם: הרי"ף (רבי יצחק אלפסי), דונש בן לברט, רבי יהודה חיוג', וכמובן **רבי משה בן מימון (הרמב"ם)**. נבקר **בית הכנסת "אבן דנאן" (Ibn Danan)**: בית כנסת פרטי מהמאה ה-17 שהוקם על ידי משפחת סוחרים אמידה. המבנה שופץ בצורה מדהימה וכולל רצפת אריחים כחולים, עזרת נשים ייחודית, מקווה טהרה בקומת המרתף ותצפית לגג. זהו עדות חיה לחיים הדתיים התוססים שהיו כאן. נבקר **בבית הקברות היהודי של פאס**: מתחם עצום ולבן השוכן בקצה המלאח, הבולט בלובן המצבות הקמורות שלו. בבית קברות זה טמונים גדולי עולם, ובראשם קברה של **סוליקה הצדקת (הקדושה)** – נערה יהודייה צעירה ויפהפייה שהוצאה להורג במאה ה-19 לאחר שסירבה להתאסלם ודבקה ביהדותה. קברה מהווה מוקד עלייה לרגל ותפילה לישועה. ראש רבני מרוקו רבי יהודה אבן עטר זצ"ל ורבי וידאל הצרפתי והיעב"ץ ועוד קדושים.

עמדת בן דיוואן זע"א בעיר וואזן

משם נמשיך לעיר הצפונית **"וואזן"** נתפלל על קברו של הקדוש המלומד בניסים רבנו עמרם בן דיוואן זע"א שאלפים ורבבות עולים להתפלל על קברו ורבים ראו שם ישועות גדולות עד ימינו אנו, גם מבני אשכנז באים מכל העולם להתפלל על קברו. ומשם נחזור לעיר מקנס **מקנס (Meknes)**, המכונה **"ורסאי של מרוקו"**, שהיא אחת מארבע הערים האימפריאליות של המדינה.

היא שוכנת בצפון מרוקו, במרחק של כ-60 ק"מ בלבד מהעיר פאס, ומציעה שילוב מרשים של אדריכלות מלכותית מונומנטלית, אווירה רגועה ואותנטיות, והיסטוריה יהודית עמוקה ומפוארת.

העיר הגיעה לשיא תפארתה במאה ה-17, כאשר הסולטן האגדי **מולאי איסמעיל** הפך אותה לבירת ממלכתו. הוא ביקש לבנות עיר שתתחרה ביופייה ובגודלה בארמונו של לואי ה-14 בצרפת – ומכאן כינויה. מולאי איסמעיל הקיף את העיר בחומות ענק באורך של כ-40 קילומטרים, המנוקדות בשערים מונומנטליים. **שער באב אל-מנסור (Bab Mansour)**: נחשב לשער היפה והגדול ביותר במרוקו כולה, ואחד המרשימים בצפון אפריקה. השער מעוטר באריחי קרמיקה ופסיפסים

(זליג') ירוקים וכחולים, ומשני צדיו ניצבים עמודי שיש ענקיים שהובאו במיוחד מחורבות העיר הרומית הסמוכה ווליביליס.

מקנס הייתה במשך מאות שנים אחד המרכזים היהודיים החשובים ביותר במרוקו. יהודי העיר נודעו באדיקותם הדתית, בלמדנותם ובתרומתם הכלכלית לממלכה. בשל קרבתם לחצר המלוכה, רבים מיועצי המלכים והדיפלומטים של מרוקו (כמו בני משפחת בן-עטר וטולידאנו) יצאו ממקנס.

העיר מקנס

בית הכנסת "תלמוד תורה": אחד מבתי הכנסת המרכזיים שנותרו בעיר, המייצג את הלב הפועם של חיי הקהילה בעבר. במקנס פעלו עשרות בתי כנסת וישיבות שהוציאו גדולי תורה, וביניהם רבי יוסף משאש זצ"ל (שהיה רבה של מקנס ולימים רבה של חיפה). נבקר **בית הקברות היהודי העתיק:** אתר וצא דופן ומרגש במיוחד.

שם נמצא קבר **רבי רפאל ברדוגו** זצ"ל המכונה בפי כל יהודי מרוקו **"המלאך רפאל"** בשל קדושתו העצומה, פרישותו, וסיפורי המופת הרבים שנקשרו בשמו – כולל האגדה הידועה שזכה לגילוי אליהו. הוא חי, פעל ונפטר במקנס (בי"א בטבת), וקברו בבית הקברות העתיק של העיר. ושם קבורים רבי דוד בוסידן ומשורר הידוע רבי דוד חסין זצ"ל ועוד קדושים ומשם ניסע למלון בעיר פאס לארוחת ערב ולינה.

יום שישי 13/11/26

סאלה - רבאט

לאחר תפילת שחרית וארוחת בוקר נצא מהעיר פאס ונבקר בעיר **סָאֵלָה (Salé)**, השוכנת מעבר לגדתו הצפונית של נהר הבוּרְגֵ'ג (Bou Regreg), היא התאומה ההיסטורית של עיר הבירה רבאט. למרות שהן מחוברות כיום ברשת גשרים ורכבת קלה חדישה, סאלה שמרה על אופי ייחודי, שמרני ורוחני יותר, ומורשת יהודית יוצאת דופן.

לסאלה מורשת יהודית עמוקה, והיא נחשבה במשך דורות לאחד המרכזים הרוחניים והתרניים החשובים במרוקו. הקהילה היהודית חיה ברובע ה"מלאח" שנבנה בסמוך לחומות, והוציאה מתוכה פייטנים

דגולים, דיינים ומקובלים. אי אפשר לדבר על סאלה בלי להזכיר את משפחת בן עטר המפוארת. בעיר זו נולד ופעל בצעירותו אחד מגדולי מפרשי התורה והמקובלים בכל הדורות **רבי חיים בן עטר זצ"ל**, המוכר לכל עם ישראל כ"אור החיים" הקדוש (שעלה לימים לירושלים ונטמן בהר הזיתים). יחד עמו פעל בסאלה סבו, רבי חיים בן עטר הזקן ואבי רבי משה בן עטר זצ"ל שקבורים בסאלה. בעיר סאלה נמצא גם קברו של הצדיק רבי רפאל אלנקאוואה זצ"ל, שנולד בסאלה בשנת 1848 (והפך לימים לרבה הראשי הראשון של מרוקו כולה, צדיק בעל מופת: רבי **רפאל אלנקאוואה**, נודע בצדקתו העצומה, בחכמתו המשפטית וההלכתית ובניסים הגדולים שחולל. הוא נפטר ברבאט בשנת 1935, אך נטמן בבית הקברות היהודי של סאלה. הציון שלו הוא אחד האתרים הקדושים והמתוירים ביותר במרוקו. מדי שנה בהילולה שלו (ד' באב) נוהרים למקום אלפי מאמינים, רבנים וראשי הקהילה, כדי להדליק נרות, לשיר פיוטים ולבקש רחמים וישועה בזכות המלאך ששמר על יהדות מרוקו. כיום, האזור שבין סאלה לרבאט עבר פיתוח מודרני מדהים. פרויקט "באב הים" והמרינה של סאלה מציעים טיילת יפהפייה עם בתי קפה מודרניים, מסעדות ורציפים ליאכטות.

משם נמשיך לעיר הבירה הרשמית **רבאט (Rabat)**, בירתה המנהלתית והפוליטית של מרוקו מאז שנת 1912, היא עיר אלגנטית, נקייה ומלכותית בצורה יוצאת דופן. היא שוכנת לחוף האוקיינוס האטלנטי, ממש מול העיר התאומה שלה סאלה (מעבר לנהר הבורגר), ומציעה שילוב מרהיב בין שדרות רחבות וגנים מטופחים בסגנון צרפתי, לבין אתרים היסטוריים אימפריאליים שהוכרזו כאתר מורשת עולמית של אונסק"ו. נבקר בארמון המלך הרשמי ומשם נגיע לעיר קזבלנקה למלון להתכונן לשבת קודש.

יום שבת 14/11/26

שבת קזבלנקה

תפילת שחרית חגיגית בשירה ופיוט וסעודות כיד המלך, שעורי תורה מעין עולם הבא. **מוצאי שבת** מסיבת סיום עם מקהלה אנדלוסית (חובה לבוש מרוקאי אוטנטי להשתתפות) וכיבוד עשיר.

יום ראשון 15/11/26

קזבלנקה - אזמור - תל אביב

לאחר תפילת שחרית וארוחת בוקר נצא לסיבוב קניות אחרון בשוק בקזבלנקה **ומשם לקראת השעה 12:30 בצהריים נצא לשדה התעופה בקזבלנקה חזרה לארצנו הקדושה.** טיסות חזור יום ראשון, 15 בנובמבר: מקזבלנקה לליסבון שעת המראה: 16:50 שעת נחיתה בליסבון 17:20. המתנה בליסבון: שעתיים ו-10 דקות. טיסת המשך מליסבון לתל אביב: שעת המראה: 9:30 שעת נחיתה תל אביב: 02:55 לפנות בוקר של יום שני.

ציון רבי אברהם בעל הנס זיע"א באזמור

אזמור

רשימת הצדיקים שאנו אמורים לבקר לפי תנאי הזמן והמקום:

פאס: ללה סוליקה הצדקת, רבי יהודה אבן עטר, רבי וידאל הצרפתי, רבי יעקב אבן צור. **סאלה:** רבי רפאל אלנקווה, רבי משה בן עטר, רבי חיים בן עטר. **מקנס:** רבי רפאל ברדוגו, רבי דוד בוסידן, רבי דוד חסין. **מרקש:** רבי חנניה הכהן, רבי יצחק דלויה, רבי אברהם אזולאי, רבי שלמה אביטבול בעל "יפה ותמה", הצדיק בעל המשקל, רבי מרדכי בן עטר, רבי מרדכי קורקוס, רבי שלמה בן תמצות, רבי פנחס הכהן אזוג. **גויים:** רבי דוד ומשה. **ריסאני:** רבי מסעוד אביחצירא, רבי דוד עטרת ראשנו אביחצירא, רבי משה טורג'מאן. **טולאל:** רבי יצחק אביחצירא. **אזמור:** רבי אברהם בעל הנס, רבי יוסי הגלילי. **ווארזאזאט:** רבי אברהם וואזנה. **אוריקה:** רבי שלמה בלחנס.

זכר כולם לברכה, זכותם תגן עלינו אמן.

קבר רבי חיים פינטו זיע"א הקטן
בקזבלנקה

קבר רבי עמרם בן דייזאן זיע"א
וואזן

סלת לעזמא - מרקש

ציון הנערה הצדקת ללה סוליקה זתע"א
בעיר פאס

קבר רבי חנניה הכהן זיע"א מרקש

קבר הרבי חיים פינטו זיע"א הקטן
בקזבלנקה

ציון הצדיק רבי שלמה בן לחנס
זיע"א באוריקה.

אירוח כיד המלך

קבר הקדוש רבי שלמה בן תמצות
זיע"א במרקש

מחיר ליחיד בחדר זוגי 11,500 ש"ח

המחיר כולל:

- * מלונות
- * אירוח הסעדה גלאט כשר למהדרין
- * אוטובוס תיירים חדיש ממוזג ומפואר לביצוע תכנית הטיול.
- * מדריך ישראלי צמוד.
- * מדריכים מקומיים במרוקו.
- * עוזר נהג לסידור המזוודות באוטובוס
- * ויזה למרוקו

אינו כולל:

- * ביטוח רפואי ומטען.
- * אטרקציות למיניהן כולל ג'יפים וגמלים, וכו'
- * טיפ למדריך הקבוצה הישראלי כולל הנהג, ונהג הרכב של המטבח המוסע, והטבחים ומלצרים, סבלים ונותני שרות לאורך כל המסלול, הכל כלול בסך 250 ש"ח לנוסע,
- * כל מה שאינו מופיע תחת הסעיף "המחיר כולל".

לפרטים והרשמה

מספר המקומות מוגבל:

0502455777

מסע שורשים למרוקו הקסומה

גלאט כשר למהדרין מן המהדרין

* השגחה צמודה * בישול ישראל גם לדעת מרן הב"י * כלים נפרדים * מטבח מוסע לאורך כל המסלול * חדר אוכל נפרד

בהשתתפות:

רבי משה פיינטו שליט"א

הגאון רבי משה פיינטו שליט"א

ובהדרכת **מר פני אלקיים** – מזמחה בעל שם לתרבות ויהדות מרוקו

מר פני אלקיים

13 ימים – 12 לילות כולל 2 שבתות

3/11/26 – 15/11/26

הטיול כולל:

- ☒ טיסות סדירות • ☒ מלונות ברמה גבוהה
- ☒ אוטובוס תיירים מפואר וממוזג • ☒ צוות הדרכה וליווי צמוד
- ☒ ארוחות בוקר עשירות + חלב ישראל (כולל הכנת כריכים לצהריים)
- ☒ ארוחות ערב חגיגיות כמיטב המסורת המרוקאית
- ☒ מופע חפלה מרוקאית + מלווה מלכה
- ☒ עונג שבת – פיוטים ושירה

מסלול הנסיעה

קזבלנקה • פאס • רבאט • סאלה • מקנס • סויריה (מוגדור) • אזמור • מרקש (פנטיזה עלי) • אגוויים • וואראזות • עמק הטודרא • ארפוד • ריסאני • תולאל • מידלת • איפראן • וואזן • מדבר הסהרה (טיול ג'יפים + רכיבה על גמלים) • עמק האוריקה.

לפרטים והרשמה:

טלפון: 050-2455777

וואטסאפ: 050-2455777 (שלחו הודעה ונחזור אליכם בהקדם)

